

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

Nr 2
Mars

Organ för Svenska Brandkårernas Riksförbund.
Redaktion: Styrmansg. 1, Stockholm. Tel. 606308. Postg. 4870.
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1936
18 årgången

Den slutna strålens splittring i anslagspunkten.

Vattnets användning som släckningsmedel grundar sig på dess avkylande förmåga. Vattenbegjutningens mål är att åter sänka det brinnande föremålets temperatur, vilket vid eldsvåda stegrats över den normala, så mycket att förbränningen upphör. Den, som ej närmare satt sig in i problemet, bedömer i allmänhet förhållandet mellan vatten och eld så, att vid vattenbegjutning blir det så vått, att det inte kan brinna. Fullt så enkelt är det emellertid icke. Vätan i och för sig utgör intet hinder för elden. Det finns ju många vätskor, som kunna brinna. Det är följaktligen någon annan egenskap hos vattnet än dess flytande tillstånd, som gör att det lämpar sig som släckningsmedel.

Jag får här bedja de ärade läsare, som ev. tidigare tagit del av

artiklar, där jag behandlat vattnets eldsläckande egenskaper om överseende med att jag i någon mån upprepar, vad jag tidigare skrivit. Jag anser emellertid av två skäl att anledning till upprepande föreligger. För det första är det av grundläggande betydelse för varje eldsläckare att känna till släckningsmedlens egenskaper och verkningssätt och för det andra har inom förbundet sedan jag sist berörde ämnet tillkommit en mängd brandkårer, vilkas medlemmar kanske ej närmare satt sig in i vattnets verkningssätt.

I en kakelugn ligger en glödhög efter en nyss utbrunnen brasa. Om man på denna glödhög lägger ett vedträ, så börjar detta först så småningom kola och litet rök blir snart synlig över vedträet. Efter ytterligare en stund slår det ut en

låga. Vad beror nu detta på? Jo, genom upphettningen inträder hos veden en process, varvid vissa brännbara gaser bildas. Dessa gaser hava i upphettat tillstånd benägenhet att förena sig med luftens syre. Det är denna förening mellan brännbara gaser och syre, som vi uppfatta som lågor. Det är emellertid ej endast ett ljusfenomen, vi kunna iakttaga utan även att det bildas värme. Orsaken till detta ljus- och värmefenomen är således att vedträet blivit uppvärmt så mycket, att brännbara gaser strömma ut ur trämassan. För att upphäva gasbildningen måste därför vedträet avkylas. Låter man nu en vattenstråle passera genom lågorna, så har den ingen verkan på förbränningen. Riktas däremot strålen mot vedträet, avtager genast lågorna, för att så småningom helt försvinna och i stället för lågorna stiger vattenånga upp från vedträet.

Vad har då skett med det vattnet, som kommit på vedträet? Låt oss antaga att detta vatten från början hade en temperatur av $+10^{\circ}$. Denna temperatur kan vattnet naturligtvis ej bibehålla, då det kommer i beröring med det upphettade vedträet. Vattnet uppvärms. Den värmemängd, som åtgår härför, tages från vedträet och temperaturen i veden sjunker.

När vattnet nått $+100^{\circ}$ (kokpunkten) kan det ej upphetas mer. Men det egendomliga är, att det är just då, som vattnets goda eldsläckningsegenskaper börja göra sig gällande. Vattnet övergår nu i ånga och denna ångbildning kräver mycket mera värme än upphettningen från $+10^{\circ}$ till $+100^{\circ}$.

Var och en kan övertyga sig här om genom att sätta en kastrull med litet vatten på spisen. Det dröjer icke länge förrän det börjar koka. Låter man kastrullen stå kvar, kocar vattnet så småningom bort, d. v. s. det överföres till ånga. Det

dröjer emellertid ganska länge innan allt vattnet kokat bort. Följaktligen har från elden i spisen tagits betydligt *mera värme för bortkokningen än för uppkokningen.*

I verkligheten går det åt ungefär 6 gånger mera värme för att överföra en viss mängd vatten till ånga, än vad som kräves för att höja samma vattenmängd från normal temperatur till kokpunkten.

Efter denna kanske något långa inledning övergår jag till det egentliga ämnet.

Strålförarens uppgift vid eldsläckning blir således, att föra vattnet mot eldhärden på sådant sätt, att så stor del därav som möjligt överföres till ånga. Märk väl, jag säger ej, att man skall släcka med ånga. Det är, vilket framgår av inledningen, vattnets överförande från flytande tillstånd till ånga, som stjälar den största värmemängden från eldhärden. Denna ångbildning skall ske *på det brinnande föremålet.* Där måste vattnet träffa och träffa under sådana former att vatten omedelbart förångas, om man önskar största möjliga verkan av strålen.

Vid en eldsvåda har man nämligen ej vattnet inneslutet i en kastrull, så att man lugnt kan stå och vänta på att det skall koka bort utan antingen kokar det bort snabbt och försvinner i form av vattenånga eller också rinner det på grund av tyngdlagen nedåt. I det senare fallet gör det ej den effekt, som man eftersträvar. Man har med andra ord sprutat in vattnet utan att fullt utnyttja dess eldsläckande egenskaper och följaktligen ej dragit den nytta av vattnet, som man önskar.

För att vattnet ej skall rinna bort är det därför givetvis nödvändigt, att det ej kommer större vattenmängder på en punkt än att dessa strax gå upp i ånga. Gäller det en stor eldsvåda med intensiv hetta riskerar man visserligen ej

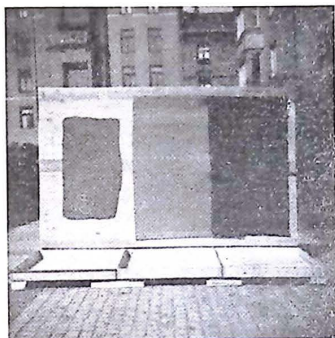

Bild 1. Den vertikala skärmen med uppsamlingskärl. Käril A till vänster, käril B i mitten, käril C till höger.

att vattnet skall rinna bort, men på grund av hettan kan strålföraren ej komma elden alltför nära och för att nå elden behöver han långa strålar d. v. s. gott tryck. Även vid eldsvådor av mindre omfattning har emellertid ett gott släckningstryck sin stora betydelse, särskilt då det gäller att undvika vattenskadorna eller att få bästa möjliga släckningsresultat av en begränsad vattentillgång. Men även om dessa två omständigheter ej föreligga, bör man likväl alltid bemöda sig om att få god effekt av strålarna. Hur skall man då förhindra att vattnet rinner bort? Om en större mängd vatten med lågt tryck föres mot en punkt av eldhärden, kommer givetvis temperaturen på denna punkt snart att gå ned till 100° eller därunder. Föres fortfarande mera vatten mot denna punkt bibehåller vattnet sitt flytande tillstånd och rinner följaktligen bort. Fördelas samma vattenmängd över en större yta överföres mera vatten till ånga och därmed tages också mera värme från eldhärden. Stor kontaktyta mellan eldhärdens glödande partier och vattnet är det mål, strålföraren med alla till buds stående medel bör söka uppnå. Vattnet bör således bredas ut över eldhärden. Eftersom

strålföraren ofta ej kan komma eldhärden nära, måste strålen vara av sådan beskaffenhet, att den vid anslaget splittras över en jämförelsevis stor yta. Med andra ord det måste vara god fart på strålen.

Hastigheten på strålen avtager emellertid ganska snart ju längre den kommer från strålrörsmynnningen. Följaktligen bör strålföraren sträva efter att komma elden så nära som möjligt och samtidigt ha gott tryck i munstycket.

För att utröna hur mycket vatten, som samlas rakt under anslagspunkten har jag försökt göra några mätningar. Mitt resonemang är följande: Ju större procent av vattnet, som samlas rakt under anslagspunkten, desto mindre nytta bör man få av strålen och desto mera ökas sannolikheten för vattenskadorna.

Vid mätningarnas utförande har jag begagnat mig av en vertikal skärm, mot vilken vattenstrålen förts vinkelrätt med varierande tryck och sprutavstånd. Under anslagspunkten är placerat ett uppsamlingskärl med 1 kvm. yta. Detta käril benämnes här käril A. Bredvid käril A befinner sig käril B, likaledes med 1 kvm:s yta och utanför käril B är käril C uppställt. (Se bild n:o 1). Den vertikala skär-

Bild 2. Strålen splittras mot ett stycke korkmatta över käril A.

men skyddar samtliga uppsamlingskärn. Ändamålet med denna anordning är att skärmen skall tjäna som vindskydd, så att det vid anslaget söndersplittrade vattnet ej skall röna inflytande av vindförhållanden. På grund av lokala förhållanden har jag ej kunnat göra proven inomhus, vilket givetvis varit det mest ändamålsenliga, enär man då kunnat helt undvika vindens inverkan. Med de möjligheter, som stätt mig till buds, har jag varit nödsakad att göra proven på brandstationens gård och begagna lugna sommardagar. Genom att göra en mängd prov tror jag mig emellertid hava nått ganska pålitliga resultat. Så har t. ex. med 10 mm:s munstycke och 5 m. sprutavstånd gjorts sex prov med samma tryck. Proven hava gjorts med ett munstyckstryck av 2,3 kg. o. s. v. upp till 12 kg. Vid proven med 10 mm. munstycke och 5 m. sprutavstånd har således gjorts ej mindre än 66 sprutningar. Efter varje sprutning har vattenmängden i uppsamlingskärnen uppmätts och protokollförts. Allt vatten har givetvis ej kunnat tillvaratagas och uppmätas, enär även vid lågt tryck en del stänkvatten fallit utanför uppsamlingskärnen.

Nedanstående tabell upptager följande uppgifter:

Kolumn 1. Munstyckstrycket i kilogram.

Kolumn 2. Totala vattenmängden i l/m.

Kolumn 3. Uppsamlad vattenmängd. (Härvid har vid beräkningen antagits att kärn A på ömse sidor haft ett kärn B och ett kärn C, således att uppsamlingskärnen bestått av 1 st. kärn A, 2 st. kärn B och 2 st. kärn C.)

Kolumn 4. Uppsamlad vattenmängd i kärn A.

Kolumn 5. Uppsamlad vattenmängd i kärn B.

Kolumn 6. Uppsamlad vattenmängd i kärn C.

Kolumn 7. Uppsamlad vattenmängd i procent av totala vattenmängden.

Kolumn 8. I kärn A uppsamlad vattenmängd i procent av totala vattenmängden.

Kolumn 9. I kärn B uppsamlad vattenmängd i procent av totala vattenmängden.

Kolumn 10. I kärn C uppsamlad vattenmängd i procent av totala vattenmängden.

Studerar man tabellen kolumn för kolumn kan följande iakttagelser göras.

Kolumn n:o 2.

Då trycket höjes, ökas givetvis vattnets utströmningshastighet och som en följd härav även vattenmängden. Det bör observeras, att då trycket fördubblas t. ex. från 3 kg. till 6 kg., ökas ej vattenmängden till det dubbla. Dubbla vattenmängden erhålles först, då trycket fyrdubblas d. v. s. höjes från 3 kg. till 12 kg.

Kolumn n:o 3.

Då trycket ökas och därmed även den utsprutade totala vattenmängden, så samlas i kärnen efter hand mera vatten. Ehuru vattenmängden ökar i anslagspunktens närmaste omgivning, blir ökningen här emellertid ej proportionell med den totala vattenmängdsökningen. Sålunda får man i anslagspunktens närhet vid 2 kg:s munstyckstryck 70 l/m av utsprutade 89 l/m, men vid 12 kg. endast 96 l/m av utsprutade 219 l/m. Fastän den totala vattenmängden, då trycket höjes från 2 till 12 kg. således ökas med icke mindre än 130 l/m kommer inom den närmaste omgivningen att falla ytterligare endast 26 liter. Den övriga delen kommer att falla längre ifrån anslagspunkten.

TABELL I.

Vattenmängd uppsamlad i kärl A, B och C vid sprutning på 5 m. avstånd med 10 mm. munstycke. Vattenmängden angiven dels i liter/minut, dels i % av totala vattenmängden.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Munstyckstryck i kg.	Total vattenmängd i l/m	Uppsamlad vattenmängd i l/m	I kärl A uppsamlad vattenmängd i l/m	I kärl B uppsamlad vattenmängd i l/m	I kärl C uppsamlad vattenmängd i l/m	Uppsamlad vattenmängd i %	I kärl A uppsamlad vattenmängd i %	I kärl B uppsamlad vattenmängd i %	I kärl C uppsamlad vattenmängd i %
2	89	70	42	2×10	2×4	80	48	2×11	2×5
3	110	79	47	2×12	2×4	73	43	2×11	2×4
4	126	85	49	2×14	2×4	67	39	2×11	2×3
5	141	88	50	2×15	2×4	63	35	2×11	2×3
6	155	94	50	2×17	2×5	60	32	2×11	2×3
7	167	93	47	2×18	2×5	56	28	2×11	2×3
8	179	94	46	2×19	2×5	53	25	2×11	2×3
9	190	96	46	2×21	2×4	50	24	2×11	2×2
10	200	96	46	2×21	2×4	47	23	2×10	2×2
11	210	96	46	2×21	2×4	46	22	2×10	2×2
12	219	96	46	2×21	2×4	45	21	2×10	2×2

Kolumn n:o 4.

Då trycket stegras något samlas omedelbart under anslagspunkten i kärl A något mera vatten, men så snart munstyckstrycket kommer upp till över 6 kg. splittras synbarligen strålen så mycket att vattenmängden i kärl A minskar. Vattenmängden i kärl A håller sig mellan 40 och 50 l/m, således i det närmaste konstant, oberoende om 89 eller 219 l/m sprutas mot anslagspunkten.

Kolumn n:o 5.

I kärl B samlas, då trycket ökas mera, vatten. Ökningen är här ungefär proportionell med ökningen av den totala vattenmängden. Den kraft varmed vattenstrålen splittras i anslagspunkten har synbarligen avgörande inverkan på begjut-

ningen av de föremål, som befinnas sig mellan 1 och 2 m., från anslagspunkten.

Kolumn n:o 6.

Den vattenmängd, som vid olika tryck samlas i kärl C, har varit ganska besvärlig att bestämma, emedan den är jämförelsevis liten. Det vatten, som föres till kärl C är även mera söndersplittrat än det som samlas i t. ex. kärl A och röner följaktligen mera inflytande av eventuellt förekommande vindpustar. Emellertid peka samtliga mätningar på att i kärl C samlas mellan 4 och 5 l/m. Denna mängd håller sig ungefär konstant.

Kolumnerna 4, 5 och 6 angiva som ovan anförts den vattenmängd, som vid olika tryck samlas i resp. kärl A, B och C. I kärl A och C

håller sig vattenmängden tämligen konstant medan i kärl B vattenmängden ökas då strålens anslagskraft höjes. Emellertid har inte allt vatten kunnat uppsamlas och mätas utan en del omätbart vatten har hamnat utanför uppsamlingskärnen. Hur stor del som faller i uppsamlingskärnen framgår av

Kolumn 7.

I denna kolumn är angivet i procent hur stor del av den totala vattenmängden, som vid olika tryck uppsamlats. Kolumnerna 7, 8, 9 och 10 i tabellen äro de, som tilldraga sig största intresset. Av kolumn 7 framgår, att vid 2 kg:s munstyckstryck faller i uppsamlingskärnen 80 % av vattnet. Större delen faller således i anslagspunktens närmaste omgivning, medan endast 20 % vid anslaget får så stark fart och sådan riktning att det kastas utanför. Verkan utanför uppsamlingskärnens kanter blir således vid 2 kg:s munstyckstryck mycket ringa, medan under anslagspunkten i kärl A samlas 48 % (se kolumn 8), eller ungefär hälften av totala vattenmängden. Undersöker man nu förhållandet vid 12 kg:s tryck, finner man att i uppsamlingskärnen faller 45 % av totala vattenmängden, medan däremot 55 % eller mer än hälften kastas längre bort. Kolumn 7 visar således att vid ökning av trycket verkan utanför anslagspunktens närmaste omgivning (utanför uppsamlingskärnen) avsevärt stegras.

Kolumn 8.

I denna kolumn angives i procent av totala vattenmängden den kvantitet, som samlas i kärl A, d. v. s. rakt under anslagspunkten. Denna siffra minskas då trycket höjes. Verkningsområdets storlek ökas däremot avsevärt vid högre tryck (se kolumn 7).

Kolumn 9.

Av denna kolumn framgår att vid olika tryck faller procentuellt ungefär samma mängd inom kärl B. Verkan på detta avstånd från anslagspunkten kommer således att stegras, då trycket ökas, vilket även framgår av siffrorna i kolumn 5.

Kolumn 10.

I kärl C minskas den procentuella vattenmängden då trycket höjes. Verkan på detta avstånd från anslagspunkten blir i det närmaste konstant, då trycket höjes.

En jämförelse med siffror mellan 14 och 10 mm:s munstycken är ganska klarläggande. Ett 14 mm:s munstycke ger vid 3 kg. 200 l/m och ett 10 mm. ger vid 10 kg. samma vattenmängd. Av dessa 200 liter kommer med 14 mm:s munstycke att i kärl A falla 86 l/m och i kärl B 22 l/m. Med 10 mm:s munstycke kommer i kärl A 46 l/m och i kärl B 21 l/m. Rakt under anslagspunkten samlas således med 14 mm:s munstycket nära hälften av vattenmängden under det att med 10 mm:s munstycket vattenmängden på samma plats inskränker sig till ungefär fjärdedelen av de 200 literna. Ett stycke på sidan om anslagspunkten (där kärl B står) blir verkan den samma med båda munstyckena. Genom det starkare anslaget hindras således ej mindre än 40 l/m att rinna rakt ned. Detta vatten tvingas i stället bort på längre avstånd från anslagspunkten. Den yta, som strålen (= 200 l/m) kommer att verka på blir därför större, d. v. s. kontaktytan mellan elden och vattnet ökas och vattnet förångas säkrare. Dess kylande egenskaper kunna bättre utnyttjas.

SAMMANFATTNING.

Av mätningarna synes man, då det gäller 5 m. avstånd och 10 mm:s munstycken kunna draga följande slutsatser:

Vid låga tryck kommer större delen av vattnet att samlas rakt under anslagspunkten och verkningsområdet är mycket begränsat. Är hettan vid eldsvådan ej särskilt stark, måste man således räkna med, att det på liten yta samlade vattnet ej kan överföras i ånga och stora delar av det mot elden sprutade vattnet kommer att rinna bort som spillvatten. Bättre effekt av samma vattenmängd erhålles om munstycket minskas och trycket höjes. Är eldsvådan av större omfattning riskerar man måhända icke att spillvatten skall samla sig, men återigen blir verkan ringa. En ökning av såväl munstycksöppningen som trycket blir i detta fall nödvändig för att erhålla god släcknings-effekt.

En ökning av trycket har följande inverkan. Släckningseffekten under anslagspunkten förändras ej nämnvärt. På ett område ungefär mellan 1 och 2 m. från anslagspunkten ökas släckningseffekten. Strålens verkningsområde ökas.

Granskar man siffrorna närmare finner man att 2 1/2 å 3 kg:s munstyckstryck, vilket tidigare ansetts tillfyllest, ej kan vara ändamålsenligt. Först då man arbetar med 6, 7 å 8 kg:s kan man räkna med god verkan, ty mer än tredjedelen av vattnet bör man säkerligen ej samla på en så starkt begränsad yta som 1 kvm. Vid mindre munstycksdimensioner (10 till 14 mm.) är det för släckningseffekten säkerligen fördelaktigt att höja trycket över 8 kg., om slangmaterielen och slanglängden det tillåter. Vid grövre munstycken torde i praktiken en liknande höjning ej vara eftersträfvansvärd, enär strålröret då blir ohanterligt.

Sprutprov gjorda på samma avstånd med 14 mm:s munstycken hava givit i stort sett samma resultat beträffande vattnets fördelning. Men eftersom utströmningsöppningen i ett 14 mm:s munstycke är dubbelt så stor som i 10 mm:s samlas vid samma tryck ungefär dubbelt så mycket vatten i kärl A och likaledes dubbelt så mycket vatten i kärl B. Den grövre strålen slites emellertid, då den går genom luften, ej sönder så fort och detta har även på ett så kort avstånd som 5 m. en viss verkan. Därför samlas också procentuellt i kärl A något mindre vatten med 14 mm. än med 10 mm., medan i kärl B vattenmängden tenderar att procentuellt ökas. Skillnaden är emellertid såväl i kärl A som B så liten att den saknar praktisk betydelse.

Vid 18 mm:s munstycket märkes tydligare att den grova strålen är utsatt för mindre störningar och håller samman bättre, varför synbarligen farten i anslagspunkten är större även vid så kort sprutavstånd som 5 m. Procentuellt samlas därför med 18 mm:s strålrör mindre vatten i kärl A och mera i kärl B. Uppmätt i minutliter är givetvis vattenmängden såväl i kärl A som B vida större än vid sprutning med klenare munstycken.

Synnerligen intressant är att iakttaga hur en ökning av sprutavståndet inverkar på vattenstrålens splittring.

Tabell II upptager en jämförelse mellan de vattenmängder, som vid sprutning på 10 och 5 m. avstånd med 10 mm:s munstycke samlas under anslagspunkten i kärl A.

Kolumn 4 i tabell II upptager samma siffror som kolumn 4 i tabell I. Det har förut konstaterats att dessa vattenmängder oberoende av trycket hålla sig ganska konstanta.

Kolumn 3 visar att när sprutavståndet ökas till 10 m. inträder ett

TABELL II.

Vattenmängd uppsamlad i kärl A vid sprutning med 10 mm. munstycke på 10 resp. 5 m. avstånd.

1	Vattenmängd i liter/minut				Vattenmängd i %		
	2	3	4	5	6	7	8
Munstycks-tryck i kg.	Total vatten mängd	10 m.	5 m.	Skillnad mellan 10 och 5 m. sprutavstånd	10 m.	5 m.	Skillnad mellan 10 och 5 m. sprutavstånd
2	89	70	42	28	79	48	31
3	110	75	47	28	68	43	25
4	126	78	49	29	62	39	23
5	141	79	50	29	56	35	21
6	155	80	50	30	52	32	20
7	167	78	47	31	47	28	19
8	179	75	46	29	42	25	17
9	190	72	46	26	38	24	14
10	200	68	46	22	34	23	11
11	210	59	46	13	28	22	6
12	219	52	46	6	24	21	3

helt annat förhållande. Vid låga tryck, t. ex. 2 kg., samlas i kärl A 70 l/m. Då trycket höjes något och den totala vattenmängden ökas samlas i kärl A något mera vatten. Kommer man över 6 kg. minskas emellertid vattenmängden i kärl A trots det att den totala vattenmängden ökas. Följaktligen kan dragas den slutsatsen att ju större avståndet är mellan strålröret och anslagspunkten, desto viktigare är det att ha gott tryck i munstycket.

Sprutning på långa avstånd med låga tryck medför att stora delar av vattnet samlas i anslagspunktens omedelbara närhet.

Kolumn 5 visar tydligt att vid låga tryck blir verkan mycket beroende av sprutavståndet. Arbetar strålföraren med höga tryck spelar det mindre roll om avståndet till eldhärden är längre.

Kolumnerna 6 och 7 visar att vid låga tryck samlas i kärl A procentuellt betydligt mera vatten, då

sprutavståndet är 10 m., men då trycket höjes närmar sig procent-siffrorna mer och mer de siffror, som gälla för 5 m. sprutavstånd.

Av kolumn 8 framgår med all önskvärd tydlighet att verkan blir ungefär densamma om man sprutar på 10 eller 5 m. avstånd om man blott har högt tryck.

Tyvär har icke tiden medgivit mig att på längre avstånd tillräckligt noga undersöka förhållandena. Ju större sprutavståndet är vid proven, desto viktigare är det att väderleken är lämplig. Vattenstrålen är nämligen mycket känslig för vinden och denna känslighet ökas ju längre från munstycket strålen kommer. Jag har visserligen gjort en hel del mätningar utöver de, som här ovan anförts, men anser ej tillräckligt många mätningar blivit utförda för att med tillräcklig säkerhet eliminera felaktigheter, som på grund av sprutningen ovidkommande förhållanden kunna insmyga sig.

Följande slutsatser torde emellertid kunna dragas av proven.

1. Lägre munstyckstryck än 6 kg. bör undvikas.
2. Längre sprutavstånd kräver högre tryck.
3. Ju kortare sprutavståndet är desto bättre blir verkan.
4. Är man på grund av långa ledningar tvingad att välja mellan antingen grova strålar med lågt tryck (mera vatten) eller klenare strålar med högre tryck (mindre vatten) bör det senare föredras.
5. Den större vattenmängd som följer med ökat tryck medför ej ökning av vattenskadorna men släckningseffekten höjes.
6. Ökas vattenmängden med bibehållande av lågt tryck därigenom att grövre munstycken tillgripas, så ökas risken för vattenskadorna, men släckningseffekten höjes ej i önskvärd grad.

7. Vid långa sprutavstånd är det, för att strålen ej skall förlora farten nödvändigt att begagna grövre strålrör.

Slutligen vill jag uppmana särskilt brandbefälet att under och efter eldsvådorna göra iakttagelser och draga slutsatser över släckningsresultatet.

Härigenom vinnes erfarenhet och ökas skickligheten i yrket.

Ett slentrianmässigt utförande av släckningsarbetet ökar ej yrkesskickligheten.

Gjorda erfarenheter böra inflyta i tidskriften.

Säkerligen skulle eldsvådebeskrivningarna vinna i värde, om i desamma infördes ej endast var slangledningarna lagts och hur många ledningar som använts, utan även under vilka förhållanden vattnet begagnats.

Torsten Mohlin.

FRÅN LÄNSFÖRBUNDEN

Skånska brandkårsförbundet.

Brandkonsulent: Kapt. N. Östberg, Pålsgölgatan 3, Helsingborg. Tel. 7013.

Brandkåren i Arkelstorp 25 år.

Lördagen den 11 och söndagen den 12 januari firade Arkelstorps brandkår sitt 25-årsjubileum.

Kåren, som bildades 1911 i oktober, fick redan vid starten stöd av såväl brandstodsbolag som enskilda personer då bidrag dels erhöles från Willands, Gärds och Albo brandförsäkringsbolag och dels insamlades i orten. Dessa bidrag räckte till att inköpa tre st. brand-sprutor.

År 1924 erhöles ett anslag ur kommunens hundskattemedel och

användes pengarna till att inköpa pumpar, vattentunnor m. m.

År 1927 reorganiserades kåren, stadgar godkändes och det beslöts att medel skulle insamlas för inköp av en motorspruta. Inkomsten av en brandkårsfest året innan användes till uppförande av ett mindre spruthus i Arkelstorp. De följande årens fester jämte en gävoinsamling 1928, ett större anslag från häradsbolaget samt ett lån, som upptogs i Oppmanna och Vånga socknars sparbank, möjliggjorde år

Brandstationen i Arkelstorp.

1928 inköp av brandbil, motorspruta m. m. för en summa av 10,500:— kr. Då det förut uppförda spruthuset nu visade sig otillräckligt för den nya materielen, uppfördes år 1930 en brandstation på en friköpt tomt i Arkelstorps samhälle. Medel till denna brandstation erhöles genom nya brandkårsfester. Brandmännens personliga utrustning har också kunnat inköpas genom att medel skaffats på liknande sätt.

Steg för steg har kåren alltså nått sin nuvarande position, och den kan med heder se tillbaka på sin 25-åriga verksamhet. Kåren har nått sin ställning framför allt på grund av medlemmarnas hängivna intresse och arbete, men

även tack vare allmänhetens sympatier och förståelse för kårens samhällsgagnande verksamhet.

Lördagen den 11 samlades festdeltagarna, c:a 150 personer, på brandstationen, där kåren bjöd på kaffe. Ordf. P. Sigf. Persson hälsade dem välkomna, varefter brandchef O. Persson lämnade en översikt över kårens organisation och utrustning, vilken demonstrerades för deltagarna.

Därefter fortsattes festen i den närbelägna Bygdgården, varvid nämndeman And. Olsson, Mannestad höll en historik över brandväsendets utveckling. Brandchef O. Persson erinrade om f. d. brandchefens P. Sigfr. Perssons insats i brandkårens utveckling och överlämnade en minnesgåva till honom samtidigt som han framförde brandkårens tack. Minnesgåvan bestod av en plakett av silver, med brandstationen ingraverad samt ett album med alla brandmännens foton.

Kamrer Cederholm framförde Villands, Gärds och Albo brandförsäkringsbolags tack till brandkåren och önskade den lycka och framgång. Sedan ett par brandkårsfilmer visats och kårens teateramatörer framfört en cabaret fortsatte festen till in på småtimmarna.

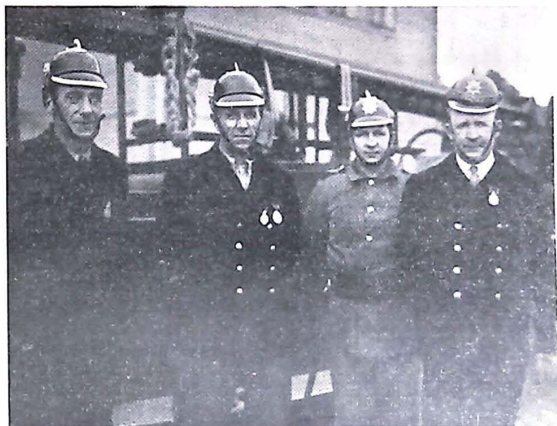
På söndagen fortsattes festen såsom familjesamkväm, varvid medlemmarna med familjer, c:a 200—250 personer närvaro. Programmet bestod av cabaret, film, dans kring julgran, och var även denna dag synnerligen vällyckad.

Låt Brandkårstidskrift cirkulera
bland brandkårens medlemmar.

Dalarnes brandkårsförbund.

T. f. Brandkonsulent: Brandchef *J. And. Carlsson*. Exp.: Turisthemmet, Leksand. Tel. 129.

Avesta brandkår 25 år.

Medaljörerna i Avesta.

Under det sist förflutna året kunde Avesta brandkår blicka tillbaka på sin 25-åriga tillvaro. Under dessa år har stadens brandskydd genomgått en hel del betydande förbättringar. Första steget togs 1909 då en s. k. elitbrandkår å 15 man bildades. Dessförinnan utgjordes brandstyrkan endast av allmän brandkår. Redskapen utgjordes av uppfodringsverk och handkraftsprutor. Någon vattenledning fanns ej då. Denna tillkom först 1915 med ett 100-tal brandposter med ett vattenledningstryck av minst 3 kg. och högst 6 kg. För närvarande uppgå brandposternas antal till 144 st. I ock med vattenledningens tillkomst gjordes en hel del nyanskaffningar, bl.a. ett 1000-tal meter 63 mm. slang, två red-

skapsfordon att framdragas av hästar, det ena även avsett att kunna framföras av manskapet. Vidare anskaffade Avesta järnverk, vars ägare, Generalkonsul Axel Ax:son Johnsson, visat stort intresse för stadens brandskydd, en motorspruta och 1 mekanisk steg. Den förstnämnda har nu tjänat ut och behöver bytas. Sämst ställt var det med den s. k. brandstationen, som bestod av ett bräskjul med tunna otäta väggar. Längs efter ena långväggen var en slangtorkningstrumma av trä uppförd. Denna trumma uppvärmdes för slangtorkningen med en kamin. En rätt så eldfarlig inrättning, varför brandsynemännen funno sig föranlättna att med det första slå ned på densamma. Vid alarm var det icke all-

tid så säkert att hästägare kunde komma med sina hästar för framforsling av redskapen, varför manskapet gång efter annan fick tjänstgöra som dragdjur, vilket givetvis hade sina obehagliga följder. Olika sätt prövades för att intressera hästägare. Bland annat utfördes ett premiesystem, som alla hästägare såväl inom som utom staden gjordes underkunniga om, att den som först inom 10 minuter efter larmgivningen infunnit sig vid brandstationen medförande häst skulle erhålla 10 kr., andra 8 kr., tredje 6 kr. och fjärde 4 kr. jämte timpenning och ersättning för ev. skada. Detta system visade sig hava åsyftad verkan. När larmen gick var det en fullständig kapploppning mellan åkeri- och bondhästarna. Brandalarm gavs med siren och ringklockor. Emellertid började hästbeståndet inom staden allt mer och mer minska och samma svårigheter började ånyo uppstå. Lastbilar togs nu istället i anspråk för transport av hästfordonen och lastbilsägarna erhölesamma premier. Det visade sig dock ej vara så alldeles lämpligt att koppla hästfordon efter bilarna, men i brist på annat så var det just ingenting annat att göra. 1932 uppfördes ny brandstation av sten med ljus och trevlig redskapshall och slangtorkningstorn och samma år erhölesamma sin första brandbil. Samtidigt byggdes modern brandtelegraf av L. M. Ericssons vilströmssystem för en kostnad av 16,000:— kronor. Att kåren icke varit sysslös under de gångna åren framgår med all önskvärd tydlighet av det antal utryckningar som förekommit. Sedan 1914, då jag blev chef för kåren, har kåren sammanlagt varit kallad 155 gånger för släck-

ning av eldsvåda eller tillbud därtill. En del av dessa fyrrar hava varit rätt så krävande. Ett flertal gånger har kåren biträtt med släckning många mil utom staden och därvid lämnat värdefull hjälp.

Stadens brandstyrka utgöres av borgarbrandkår och allmän brandkår. Borgarbrandkåren är uppdelad i två uppbåd. Första uppbådet består av 1 brandmästare, 2 förmän, 2 maskinister, 3 chaufförer och 7 brandmän, och andra uppbådet består av 5 förmän och 25 man samt allmänna brandkåren av minst 100 man förutom befäl. Första uppbådet övas minst 12 gånger, andra uppbådet 6 gånger och allmänna kåren 1 gång årligen.

Vid Dalarnas brandkårsförbunds årsmöte i Leksand 1935 blevo fyra av kårens äldsta medlemmar föremål för en storartad hyllning. Ordföranden i förbundet, landshövding Bernhard Eriksson, överlämnade därvid under högtidliga former Städernas Allmänna Brandstodsbolags silvermedalj och Svenska Brandkårens Riksförbunds silvermedalj till brandmästaren Carl Vaker, som tillhört kåren från dess början, och till vice brandchefen Knut Mouséng, som tillhört kåren sedan 1910, Riksförbundets silvermedalj samt till förmannen August Rundgren och maskinisten Henrik Blomkvist förbundets bronsmedalj. Det hela blev en stor överraskning för medaljörerna, enär ingen av dem kände till något därom förrän de bilades upp till mötesplatsen. Att de gjort sig förtjänta av dessa utmärkelser kan försäkras av dem som följt deras insatser för brandvärnets befrämjande.

Gustav Nilsson.

BILDA FRIVILLIGA BRANDKÅRER

Gävleborgs läns Brandkärsförbund.

Brandkonsulent: V. Brandchef *R. J. Pannier*. Exp.: Brandstationen, Söderhamn.

Gävleborgs läns Brandkärsförbunds årsmöte den 27 och 28 september 1935.

De demonstrationer, som i samband med brandkärsförbundets årsmöte ägde rum i Valbo och Sandviken den 27 sept., fortsatte den 28 sept. i Gävle, då det var gävlebrandkårens tur att visa sina färdigheter. Demonstrationen började med att brandchef R. Reinecke redogjorde för stadens brandväsende. Den fasta brandkåren har från en blygsam början år 1895 med 16 man och tre hästar utvecklats till att nu omfatta 29 man och fyra bilar. Dessutom finns det en mindre borgarbrandkår samt dylika kårer i Strömsbro och Bomhus.

Så slogs alarm och inom några ögonblick voro bilarna bemannade, portarna slogos upp och bilarna körde ut på gatan och in på gården.

Vidare demonstrerade direktör Sten E. Queckfeldt modern rök-skyddsmateriel, bl. a. gasmasker och Degea Andos syrgasapparater, varvid praktiska övningar företogs bl. a. i rum, där man släppte på tårgaser. Inne på brandkårens gård följde vidare demonstrationer av skumsläckningssprutor av skilda slag, både hand- och motordrivna. Slutligen demonstrerades ett par motorsprutor även nere vid hamnen.

*

I samband med brandkärsförbundets årsmöte hade en utställning av brandmateriel och eldsläckningsattiralj anordnats på Gävle brandstation. Den rikhaltiga utställningen omfattade bl. a. olika slags skumbildningsapparater, rök- och gasmasker samt syrgasapparater m. m.

Kl. 3 em. ägde förbundsmötet rum på Grand hotell. Brandkärsförbundets ordförande, landshövding S. Lübeck, hälsade deltagarna välkomna och uttalade sin tillfredsställelse över de framsteg, som under året gjorts beträffande brandskyddet inom länet. Sedan landshövdingen yttrat några ord i anslutning till årsredogörelsen förrättades en del val.

Styrelsen omvaldes och består av landshövding S. Lübeck, ordförande, redaktör E. Andersson, Bollnäs, v. ordf. kamrer G. Hedman, Gävle, sekr. och skattnästare, överingenjör A. Deshayes, Mackmyra, kamrer N. Jonsson, Hudiksvall, köpman N. Eriksson, Lund, Forsa, och förvaltare N. Hægerstrand, Rengsjö, med kommunalkamrer L. R. Ohlsson, Bollnäs, civilingenjör Y. Nordensten, Sandviken, kommunalnämndsordförande H. Söderberg, Alfta, direktör J. Jonsson, Backa, Ljusdal, sekreterare R. Oldberg, Sandviken, och lantbrukare N. Larsson, Forsa, som ersättare. Även revisorerna, hrr O. Wästlund, Delsbo, och J. Persson, Valbo, samt deras ersättare, landstingsman A. Öberg, Tavlan, och hr N. A. Broman, Alfta, omvaldes. Vid på förmiddagen hållet styrelsesammanträde utsågs till verkställande utskott landshövding S. Lübeck och kamrer G. Hedman och redaktör E. Andersson. Till ombud vid riksförbundets årsmöte utsågs landshövding S. Lübeck och kamrer G. Hedman med redaktör E. Andersson och kamrer N. Jonsson som ersättare. Brandmästare P. J.

Pannier, Söderhamn, som hitills tjänstgjort som t. f. brandkonsulent, förordnades till ordinarie.

Brandkapten T. Mohlin, Stockholm, höll därefter föredrag över ämnet "Eldsläckningsteknik".

Mötets offentliga del öppnades därefter av landshövding S. Lübeck. Landshövdingen berörde med några ord brandskyddet i länet och påpekade vidare att vid en undersökning av ett 100-tal hus, de flesta i Skåne, hade det visat sig att icke ett enda uppfyllde fordringarna på brandsäkerhet. Man bör icke hålla sig i underkant när det gäller att ordna brandskyddet, och icke bara se till de ekonomiska förhållandena utan tänka på att människoliv kunna riskeras. Landshövdingen meddelade även att man ämnar få till stånd utbildningskurser i brandsaksundersökningar för polismännen inom länet och uppmanade slutligen brandkårsförbundets medlemmar att på olika

sätt bidra till ett ökat brandskydd.

Kapten E. Gillner, Stockholm, höll därefter föredrag om "Brand-syn". Efter föredraget uppstod en stunds diskussion, i vilken olika synpunkter framfördes av bl. a. landshövding Lübeck, överingenjör G. Spaak, hr Berlin i Bäck och kapten Götherström.

Kl. 7 em. samlades man till gemensam middag. Gästerna hälsades välkomna av landshövding Lübeck. Brukspatron Lundeberg framförde ett tack till brandkårsförbundet för de lärerika dagarna och utbringade ett fyrfaldigt leve för ordföranden. Ingenjör A. Deshayes tackade landshövding Lübeck för det storartade arbete han utträttat för brandskyddet i länet. Drätselkammarens ordförande, hr J. V. Lind, berättade slutligen några hägkomster från brandväsendet i hans ungdom samt önskade Gävleborgs läns brandkårsförbunds fortsatt lycka och framgång.

Eldsvåda i Järvsö den 13 januari 1936.

Måndagen den 13 jan. ödelade en häftig eldsvåda en tvåvånings mangårdsbyggnad i Norra Järvsö. Byggnaden inrymde å nedre botten bostadslägenhet för ägaren samt en handelslokal. Innehavaren av handelslokalen bebodde en lägenhet i övre våningen. Med mangårdsbyggnaden var en ladugård sammanbyggd, vilken icke användes så när som en avdelning, i vilken några får och grisar inhysts.

Enligt uppgifter ägdes i början av förra århundradet hela området (tre hemmanslotter) av samma familj. Vid skifte togo sönerna för att slippa ifrån nybyggnad varsin av de befintliga byggnaderna och byggde på efter vars och ens råd och smak och på så sätt fanns det

slutligen tre hemmansägare på så gott som samma gårdstomt. Vid brandtillfället voro samtliga byggnader och lösegendom försäkrade i socknens brandstodsbolag för tillhoppa 53,800:— kr. Summan täcker givetvis icke hela värdet. Handlandens egendom var försäkrad i annat bolag för 7,700:— kr. I detta sammanhang bör kanske nämnas, att såväl den brunna byggnaden som övriga byggnader inom området äro byggda av timmer, en del byggnader hava plåttak och de övriga tegeltak.

Elden varsnades kl. 9 på morgonen av handlanden och samtidigt även av en person, som befann sig ute på gården. Ett försök att med s. k. kustosspruta släcka elden vi-

sade sig omöjligt, enär elden, som tydligen börjat i det s. k. svinhuset redan hade hunnit sprida sig över hela avdelningen.

Järvsö brandkår alarmerades kl. 9,05, och några minuter senare var den på väg med båda sprutorna och 5 mans besättning. Sprutorna äro en Henrikssons 500 min./lit. mont. på Chevroletchassi med plats för slangrullar, brandsegel, stegar m. m. samt 8 à 10 man, och en som släpvagn tillkopplad 600 min./lit. Apispruta. De övriga 8 brandmännen startade några minuter senare i en anskaffad bil och anlände till brandplatsen samtidigt med motorsprutorna. Väglaget var synnerligen svårt, isgata, på vilken under natten ett 15 cm. tjockt snötäcke hade fallit. Det var oerhört svårt att hålla kvar brandbilen på vägen, också förekommo ett par allvarliga sladdningar under den 10 km. långa färden. Trots de svåra framkomstmöjligheterna befann sig brandkåren på brandplatsen kl. 9,30.

Såsom enda lämpliga vattentag anvisades brandkåren den c:a 250 m. öster om eldhärden befintliga Kalvsjön. Dit beordrades spruta N:r 1 och slangledningar utlades. Samtidigt gjordes undersökning om vattentillgången i en söder om fastigheterna befintlig bäck. Då vattentillgången där ansågs tillräcklig, uppställdes där spruta N:r 2. Trots en halv meter djup snö gick det relativt snabbt att få ut slangarna och vattnet kom i samma ögonblick som grenrören kopplades på.

Vid brandkårens ankomst hade elden tagit en sådan omfattning att man endast hade att söka skydda närliggande byggnader samt i möjligaste mån söka dämpa elden i den övertända byggnaden. I stort sett rådde vindstilla eller endast svag vind, vid några tillfällen kommo dock häftiga vindkast från olika håll, antagligen uppkomna genom den intensiva hetta, som utvecklades

från eldhärden. Av denna anledning var det nödvändigt att skydda två av de närbelägna husen medelst brandsegel. I det tredje befann sig utposterat manskap och dessutom var en slangledning utlagd, så att vattenstrålen ögonblickligen kunde riktas mot detta hus. Då det vid brandkårens ankomst såg mycket allvarligt ut för flera av de närliggande byggnaderna, gavs order om att kreatur och egendom i de hotade byggnaderna skulle försättas i säkerhet. Efter omkring en timmes hart arbete var den värsta faran över för de hotade byggnaderna, och någon stund senare kunde djuren föras tillbaka, och bortfraktad egendom återfraktas till resp. fastigheter.

Med detta kan i stort sett det viktigaste vara sagt, ty sedan återstod ju endast eftersläckning och uppröjning. Visserligen var det arbetsamt men man andades lugnare, då faran var över, och vi litet var kunde se vad som kunde hava hänt, om icke vårt arbete följts av vår gamla tur.

Då undertecknad genom brandalarm fick vetskap om att eld brutit lös i "Utigården", var det klart att allvarlig fara förelåg, och därför gavs order till Simea friv. brandkår, vilken även lyder under Järvsö, att omedelbart infinna sig. Samtidigt hade fastighetsägaren pr tel. begärt hjälp av såväl Tallåsens som Vallsta kårer, vilka även ryckte ut. Emellertid var den värsta faran över då nämnda kårer kommo till brandplatsen, och de behövde således icke ingripa. Några man ur Tallaskåren avlöste endast för en stund Järvsö brandkår vid eftersläckningen.

Den brunna fastigheten var försäkrad för 4,000:— kr. i socknens brandstodsbolag, varjämte lösöret var försäkrat för 1,500:— kr. Värdet av det brunna torde överstiga försäkringssumman med det dubbla. Handlandens egendom och va-

rulager var försäkrad för 7,700:— kr., vilket torde täcka förlusten. Av byggnaden kvarstår blott ytterväggarna, och endast tack vare att det lyckades att behålla ytterskalet undveks en säkerligen katastrofartad eldsvåda.

Genom polisutredning har framgått att elden uppkommit på så sätt att ägaren själv på en hylla uppställt och kvarglönt en fotogenlampa. Lampan saknade glas och lägan, som enligt beräkningar befann sig cirka 25 cm. från taket, antände detsamma och därovan befintlig fyllning av s. k. linagnar o. dyl. I denna del av huset befintliga elektriska ledningar uppgivas vara ur funktion, och torde alltså elden icke hava uppstått genom kortslutning. Från den tid då lampan kvarlämnades och till dess elden varsnades beräknas att omkring en timma förflutit. Uppsattlig anläggning av elden är utsluten, ty försäkringstagaren gör en avsevärd förlust på grund av för låga försäkringar, däremot synes

icke kunna ifrånkommast, att en viss grad av värdsloshet föreligger.

Huruvida åtal kommer att följa, är ännu icke bekant, men otroligt är det icke. Fastighetsägaren är känd som en redbar och i alla avseenden hederlig person, och troligast är att ren glömska föreligger.

Till slut får jag i egenskap av brandchef uttrycka mitt tack till samtliga mannan i kåren icke bara för detta sista tillfälle utan även för alla gånger tidigare, då det gällt att försvara medmänniskors egendom mot den röde hanen. Oräddhet parad med vaksamhet och en omutlig vilja att fullfölja en given orдер äro egenskaper att sätta värde på.

Det bör slutligen tillägas, att socknens brandstodsbolag (i huvudsak dess ordf.) har en stor del i de hitintills lyckade utryckningarna, genom den utmärkta brandredskap, som ställts till brandkårens förfogande.

*Carl Nordgren,
Brandchef.*

Norrbottens läns Brandkårsförbund.

Brandkonsulent: Brandchef C. Cahier. Exp. Brandstationen, Luleå.

Kiruna brandkårs 25-års jubileum.

Den 4 januari firade Kiruna Brandkår sin 25-åriga tillvaro.

Till högtidligheterna hade Municipalsamhället inbjudit samhällets och kommunens förvaltande och verkställande myndigheter, ledningen för LKAB:s förvaltning, brandkårens befäl och manskap, äldre brandmän, samtliga med damer, tillsammans ett 150-tal gäster.

Brandstyrelsens ordförande, Herr Arvid Lind, hälsade alla hjärtligt välkomna samt överlämnade ordet till Municipalfullmäktiges ordförande, Herr J. P. Dahlén, vilken

lämnade en historik över brandkårens tillblivelse och utveckling under de gångna 25 åren, samt framförde samhällets tack till befäl och manskap för deras insatser i kampen emot den röde hanen.

Sedan ett fyrfaldigt, kraftigt leve för samhället och brandkåren utbringats, förrättade Disponent C. G. Granström medaljutdelning, varvid han bl. a. yttrade:

"Klockan är tio slagen.

För eld och brand och för fiendehand bevare Gud vår stad och land.

Klockan är tio slagen.

Kiruna Brandkår.

Så ljud för 100 år tillbaka i tiden och därefter i många år brandvaktens rop i våra städer. Och detta kunde behövas. Våra städer och samhällen voro eldfångda, och när elden kom loss voro dess verkningar fruktansvärda. Brandskyddet var dåligt eller intet. Allmän brandplikt för medborgarna fanns visserligen, men i avsaknad av öv-

ning och lämpligt brandmateriel kunde de föga uträtta.

Så småningom kom från Tyskland initiativet till en ny ordning, och så ordnades med organiserade kårer, fasta eller halvfasta. På så sätt tillgodosågs allmänt och enskilt intresse, men härtill kom ytterligare ett intresse, nämligen det ekonomiska, som representerades

Medaljörerna i Kiruna.

av brandstodsbolagen, och de ha varit av ej minst framdrivande karaktär.

Brandväsendet fick genom den nya organisationen en särprägel över sig med yrkes- eller halvyrkesfolk, med kunnsighet, rådgighet och pliktkänsla för sitt arbete. Visserligen underlättades arbetet genom allt bättre och bättre utrustning, men liksom på andra områden är det till syvende och sist beroende på den personliga insatsen hur resultatet blir.

Yrkeskänslan inom brandkärerna har också drivit fram sammanlutningar, som ej endast ha till uppgift att tillvarataga brandfolkets intressen utan också visa, att de uppskatta ambition och förtjänst.

Brandstodsbolagen ha därför sina egna utmärkelsetecken härför.

Brandstyrelsen och municipal-samhället vilja i dag på Kiruna Brandkärs 25-årsfest visa sitt erkännande av gamla brandkämpars nit och trohet, uthållighet och pliktkänsla genom att överlämna dessa utmärkelsetecken:

Städernas Allm. Brandstodsbolags stora silvermedalj till: Brandförman Otto Thälin för 25-årig, Brandförman Olle Lundström för 22-årig oförvitlig och trogen tjänst.

Svenska Brandkärernas Riksförbunds bronsmedalj till: Brandför-

man Martin Martinsson för 17-årig, brandmännen Elof Bergmark för 18-årig, Emil Lindberg för 18-årig, K. M. Lundström för 18-årig samt Karl Nyström för 15-årig och Oscar Nyström för 15-årig oförvitlig och trogen tjänst."

Härefter utbringades ett fyrfaldigt leve för medaljörerna.

Brandchefen Eskil Jansson framförde ett tack till de anslagsbeviljande myndigheterna för den förståelse de alltid visat, när det varit fråga om beviljandet av anslag för brandkårens verksamhet och nyanskaffning. Brandchefen framförde också sitt och brandkårens tack för den fest, till vilken de inbjudits.

Medaljörernas tack framfördes av brandförman Thälin, vilken också riktade sig till brandchefen och tackade honom för det intresse och för det utmärkta sätt på vilket han fullgjort och alltjämt fullgör sitt arbete inom brandkåren.

För damerna, speciellt då brandkårens "flammor", talade förvaltare Westling. Anlända telegram upplästes, och till sist framfördes gästernas tack av Kommunalfullmäktiges ordförande Herr Oskar Henriksson.

Den ståtliga festen avslutades med dans, varunder förfriskningar serverades.

NOTISER.

Växjö stads brandväsende 1935.

Brandkåren har under året utryckt 38 gånger, därav för eldsvåda eller tillbud därtill 17 gånger, för soteld 8 ggr, för annan anledning 5 ggr och utom stadens område 8 ggr.

Vid ett tillfälle har 5 slangledningningar från motorspruta varit erforderliga.

Under året har nyanskaffats bl. a. 1 utskjutsstege och 1 handskum-spruta.

Brandtelegrafnätet, som ombyggdes 1933, omfattar 27 brandskåp.

Antalet brandposter har under året icke ökat och utgör 238 st.

Ambulansen har utryckt 381 ggr., vilket motsvarar en vägsträcka av 17,491 km.

Flens Borgarbrandkår 1935.

Flens Borgarbrandkår 1935.

Flens Borgarbrandkår har under år 1935 kallats 10 gånger, därav för eldsvåda utom samhället 2 gånger, för eldsvåda inom Flen 1 gång, för befarad eldsvåda 1 gång, för tillbud 3 gånger, för gräsbrand 1 gång, falskt alarm 1 gång samt för inspektion 1 gång.

Personalen har försetts med pälsar och pälsmössor.

Lycksele Borgarbrandkår 1935.

Brandkåren har under året alarmerats för eldsvåda eller tillbud därtill 4 ggr, därav i ett fall för bilbrand. Av eldsvådorna har en släckts med slangledning från brandpost och motorspruta, en med slangledning från brandpost och i ett fall med pyttsspruta. Bilbranden släcktes med kemisk eldsläckningsapparat.

Två fall av skorstenseld har anmälts. I det ena fallet konstaterades bristfällig skorsten, varför fastighetsägaren ålades ommurning. Sex övningar har hållits under året, varjämte teatervakt med två man utgått två gånger.

Under året har följande materiel anskaffats: 1 slangveckningsmaskin, 150 m. 63 mm. slang, 5 st. larmrockar av linne och 2 st. el. stavlampor. Desutom har motorsprutan renoverats, och den

ena pumpcylindern ersatts med ny. C:a 325 m. slang har under året reparerats medelst vulkanisering. I spruthuset har en del reparationer utförts. Hos vederbörande har brandstyrelsen äskat anslag för inköp av brandbil, och har brandkårsklubben härtill erbjudit sig att bidra med 500: — kr.

Inom brandstyrelsen har tillsatts en kommitté för utredning av frågan om ny brandstation.

Bilaga.

Med detta nummer följer som bilaga Meddelande n:r 18/1936 från Riksförbundets Arbetskommission.

HALLSTRÖMS

Brandredskapsagentur

f. d. brandlöjtnant A. Hallströms agentur

Malmö

Rikstel. 279 93

Firma i brandredskap, alla slag, såsom:

Eldsläckningsapparater

Manskapstrustningar

Slang med armatur

Alarmapparater

Rökskyddare

Brandsegel

Stegar

m. m.

♦

Litteraturförteckning.

	Kr.		
<i>Stadgar för Svenska Brandkårernas Riksförbund</i>	0: 10	N:r 5 Några ord om brandsignaleringsens betydelse för brandskyddet	
<i>Normalstadgar för Brandkårsförbund</i>	0: 10	N:r 6 Allmänna synpunkter för brandkårsövningars anordnande vid de mindre brandkårerna ...	0: 50
<i>Normalstadgar för frivilliga brandkärer</i>	0: 10	N:r 7 Brandstationer	0: 50
<i>Anvisningar angående uniformering</i>	0: 10	N:r 8 Fabriks- och Bruksbrandkärers organisation och utbildning ..	0: 50
<i>Medaljreglemente för Svenska Brandkärernas Riksförbund</i>	0: 10	N:r 9 Instruktion för motorsprutskötare	0: 75
<i>Riksförbundets broschyrer:</i>		N:r 10 Synpunkter vid inköp av sprutor samt om leveransprov av sprutor	0: 50
N:r 1 Slangar	0: 50	N:r 11 Handledning angående brand- och explosionsfarliga kemikalier, gaser m. m. samt deras behandling vid eldsvåder ...	0: 75
N:r 2 Grunder och principer för brandväsendets ordnande i våra samhällen och på landsbygden	0: 50	Skogseldsläckning	0: 50
N:r 3 Allmänna grunder och förfaringssätt vid eldsläckning	0: 50		
N:r 4 Eldsvådors förebyggande, Handledning för brandcheferna i våra mindre samhällen	0: 50		

Följande "Meddelanden från Arbetskommissionen" hava utkommit och kunna erhållas från Svenska Brandkärernas Riksförbunds exp., Styrmansgatan 1, Stockholm.

1/1932 Brandhjälm av aluminium samt brandkask av läder	0: 25	10/1933 Bensinförgasningslykta med bilaga	0: 25
2/1932 Larmrock	0: 25	11/1934 Golvsåg	0: 25
3/1932 Bälte (Skärp)	0: 25	12/1934 Bärbar slangrulle	0: 25
4/1932 Bältyxa (Skärpyxa) och yxfodral	0: 25	13/1934 Förslag till brandbil med bogserad motorspruta	0: 50
5/1932 Manskapslina	0: 25	14/1934 Hakstege	0: 25
6/1933 Väv till sprängsegel	0: 25	15/1934 Seriekörning med motorsprutor	0: 50
7/1933 Grenrör	0: 25	16/1935 Brandstationer	0: 50
8/1933 Strålrör	0: 25	17/1935 Slangar	0: 50
9/1933 Strålrörsmunstycke	0: 25	18/1936 Hydrodynamik	0: 50